

บทที่ 1

บทนำ

สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทย นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา นั้น ได้มีการสถาปนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยขึ้นแทนระบบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชซึ่งลักษณะที่จำเป็นต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยประการหนึ่งก็คือ การมีกลุ่มหลากหลาย (pluralist) ตามแนวคิดหลักของทฤษฎีประชาธิปไตยพหุนิยม (Pluralist Democratic Theory) เชื่อว่าในสังคมสมัยใหม่ที่มีการแบ่งแยกแฉกแจงโครงสร้างการสังคมอันหลากหลายนั้น มีกลุ่มพลังกดดันและกลุ่มผลประโยชน์จำนวนมากทำหน้าที่เป็นตัวแทนนิทกษผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม และพร้อมเสมอที่จะใช้อำนาจและอิทธิพลเพื่อต่อต้านการขยายอำนาจของรัฐ กลุ่มพลังกดดันและกลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้จะสร้างองค์กรขึ้นเป็นตัวแทนของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการเรียกร้องความต้องการของกลุ่มต่อรัฐบาล¹ ถ้าขาดความเป็นกลุ่มหลากหลายของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคมอย่างสมบูรณ์แล้ว การปกครองแบบประชาธิปไตยก็จะขาดความสมบูรณ์ด้วยรูปแบบการปกครองจะมีแนวโน้มไปสู่เผด็จการโดยชนบางกลุ่มที่สามารถควบคุมกลไกอำนาจของรัฐได้อย่างแท้จริง มักจะแสวงหาประโยชน์มาสู่กลุ่มของตนเนื่องจากการขาดดุลย์แห่งอำนาจในการต่อรอง ฝ่ายที่มีกำลังเหนือกว่าก็จะเอาเปรียบฝ่ายที่อ่อนแอกว่า เช่น นายจ้างอาจเอาเปรียบลูกจ้าง แต่ถ้าทั้งสองฝ่ายต่างมีอำนาจการต่อรองเป็นไปอย่างเท่าเทียมกันแล้ว แต่ละฝ่ายจะไม่สามารถเอาเปรียบอีกฝ่ายหนึ่งได้ แต่จะทำการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันในที่สุด²

1 ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ปัญหาการพัฒนารัฐบาลเมืองไทย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530) หน้า 134

2 เกริกเกียรติ นิพนธ์เสรีธรรม, "วิเคราะห์สังคมไทยในแง่ของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและประชาชน" วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 8 เล่มที่ 3 (ตุลาคม-ธันวาคม 2531) หน้า 59

ในความเป็นจริง ในการปกครองแบบประชาธิปไตยต้องยึดมั่นในความสำเร็จของบุคคล ในความเสมอภาค และในเสรีภาพของมนุษย์นั้น³ โดยให้ความสำคัญต่อสิทธิเสรีภาพ และเสมอภาค ในการแสวงหาผลประโยชน์ของบุคคลในทางเศรษฐกิจ แต่จะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่ว่า ความเสมอภาค ในการเศรษฐกิจของการปกครองแบบนี้ถือว่า จะต้องกระจายความมั่งคั่งไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของสังคม อย่างเสมอหน้ากัน และก่อให้เกิดโอกาสเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ⁴ ซึ่งความเสมอภาคในทาง เศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคมมีอำนาจการต่อรองที่ทัดเทียมกัน

ด้วยเหตุนี้ การมีกลุ่มหลากหลายในสังคม จึงมีความจำเป็นต่อการคงอยู่ของระบบ การเมืองแบบประชาธิปไตย ถ้าระบบการเมืองใดอำนาจทางการเมืองตกอยู่กับกลุ่มบางกลุ่มนั้น จะนำไปสู่ความผันแปรของระบบการเมืองได้ง่าย ซึ่งถ้ากลุ่มนักธุรกิจพ่อค้านายทุนได้มีการครอบงำ อำนาจทางการเมืองเหนือกลุ่มผลประโยชน์อื่นมาก นั่นก็จะเกิดการผันแปรของระบบการเมืองแบบ ประชาธิปไตยครึ่งใบ เป็นต้น ดังที่ "พันธมิตรประชาธิปไตย" มองว่า สภาพสังคมที่เป็นทุนนิยมแบบ ผูกขาดนี้จะเข้ามาบีบบังคับทางการเมือง โดยผ่านพรรคการเมืองที่กลุ่มทุนนิยมผูกขาดมีอิทธิพลหรือ อยู่เบื้องหลัง เมื่อเป็นเช่นนั้น พรรคการเมืองจะเป็นเครื่องมือทางการเมืองให้แก่กลุ่มนายทุนผูกขาด ในการที่จะเอาใจเอาเปรียบประชาชนทางเศรษฐกิจ⁵ จึงทำให้การเลือกตั้งภายใต้ระบบทุนนิยม ผูกขาดนี้แทนที่จะทำให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยกลับทำให้เป็นเผด็จการทางรัฐสภา ซึ่งเรียกกันว่า "ประชาธิปไตยครึ่งใบ"

อย่างไรก็ตาม การมีกลุ่มหลากหลายของกลุ่มผลประโยชน์อย่างเดียวยังไม่เพียงพอ กลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้จะต้องมีความสามารถในการต่อรองเรียกร้องในผลประโยชน์ของกลุ่มใน ระดับที่ทัดเทียมกันในกลุ่มต่าง ๆ ด้วย การที่จะพัฒนาประสิทธิภาพของบุคคลนั้น ก็คือความรู้โดย

3 James M. Burns and Jack W. Peltason, Government by the People (New Jersey Prentice-Hall, Inc. 1966) p.p. 8-9.

4 ทินพันธ์ นาคะตะ, รัฐศาสตร์ : ทฤษฎีแนวความคิดปัญหาสำคัญและแนวทาง ศึกษาวิเคราะห์ทางการเมือง, (กรุงเทพ : บรรณกิจ, 2525), หน้า 186.

5 พันธมิตรประชาธิปไตย, "ความจริงที่ต้องพูด" สารสันประชาชนฉบับที่ 14 (กรุงเทพ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2526) หน้า 4.

ความรู้นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญของความคิดความเข้าใจของมนุษย์ที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และพฤติกรรมของมนุษย์ในที่สุด ดังนั้น ความรู้จึงเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางสังคม หรือทางการเมืองก็ตาม โดยความรู้นั้นมีรากฐานที่สำคัญมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ การรับรู้จากข้อมูลที่ได้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ประการ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

บุคคลสามารถได้รับข่าวสารตลอดจนความรู้ต่าง ๆ ทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การเมือง สังคม เศรษฐกิจ จากสื่อทางการเมืองหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าตัวกระทำการ (Agent) ต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ครอบครัว, กลุ่มเพื่อน, การเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน, โรงเรียน, สื่อมวลชน ฯลฯ ซึ่งสื่อเหล่านี้เป็นตัวการในการส่งข่าวสารไปยังผู้รับในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย, การอ่าน, การรับฟัง ตลอดจนการเห็นในแบบอย่างการกระทำต่าง ๆ ในกระบวนการรับรู้ทางการเมืองของบุคคลแต่ละคนนั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปทั้งในด้านเนื้อหาของข่าวสารและช่องทางของตัวสื่อที่ผู้รับสารให้ความสนใจและเชื่อถือซึ่งบุคคลบางคนอาจจะรับรู้ข่าวสารประเภทหนึ่งจากตัวกระทำการประเภทหนึ่ง ส่วนข่าวสารอีกประเภทหนึ่งก็จะได้มาจากตัวกระทำการอีกประเภทหนึ่ง จะเห็นได้ว่าอิทธิพลของตัวกระทำการต่อบุคคลหนึ่ง ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมมีความแตกต่างกัน และในส่วนของลักษณะของข่าวสารเอง บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกรับเอาเฉพาะข่าวสารหรือปรากฏการณ์ที่ตนเองต้องการ⁶

ด้วยเหตุนี้การศึกษาถึงการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของผู้ใช้แรงงานหรือกรรมกรนั้นก็เป็นที่น่าสนใจมิใช่น้อย เนื่องจากผู้ใช้แรงงานถือได้ว่าเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่ง⁷ ในระบบการเมืองมีจำนวนสมาชิกอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานนี้เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระบบการเมืองอย่างมาก และมีแนวโน้มที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานจะมีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านของการอุตสาหกรรมไปอย่างรวดเร็วจนได้รับการขนานนามว่าประเทศ

6 Karl W. Deutsch, The Nerves of Government (New York : The Free Press, 1966), P. 148

7 อภิชาติ ศรีศิริ, "บทบาทของกรรมกรในฐานะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทย." (วิทยานิพนธ์ ปรึญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

อุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries) หรือเรียกย่อว่า NIC ซึ่งพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่นอกเหนือไปจากทุน, ผู้ประกอบการแล้ว ก็ยังมีแรงงานที่เป็นปัจจัยหลักของการดำเนินกิจการด้านต่าง ๆ ด้วย เหตุนี้ที่น่าที่จะให้ความสนใจต่อกลุ่มผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ด้วย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การปกครองระบบประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายในสังคม เพื่อให้แต่ละกลุ่มคอยปกป้องดูแลผลประโยชน์ของกลุ่ม และจะได้มีการถ่วงดุลย์ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ มิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์ได้เพียงเฉพาะบางกลุ่มหรือเป็นไปอย่างตามอำเภอใจได้ และกลุ่มผลประโยชน์นี้ก็เกิดจากการรวมตัวของบุคคลซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลต่อการปกครองในรูปลักษณะที่จะเอื้ออำนวยต่อผลประโยชน์ของกลุ่มอีกด้วย⁸

กลุ่มผู้ใช้แรงงานก็เป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มที่สำคัญกลุ่มหนึ่งทางการเมือง เมื่อกลุ่มผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ได้แสดงบทบาทและการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ดีต่อระบบการเมือง แต่ผลปรากฏกลับเป็นว่าในเหตุการณ์ที่ผ่านมาหาเป็นเช่นนั้นไม่ จะเห็นได้ว่ารัฐกลับพยายามจำกัดบทบาทของกลุ่มผู้ใช้แรงงานไม่ให้มีบทบาทมากนัก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะลักษณะการปกครองที่ยังไม่เป็นประชาธิปไตยเท่าที่ควร โดยอำนาจรัฐไม่พึงปรารถนาให้ผู้ใช้แรงงานเข้ามา มีบทบาททางการเมือง เนื่องจากขัดกับผลประโยชน์ของผู้ปกครองเอง หรืออาจเนื่องด้วยสภาพความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานซึ่งไร้ปัจจัยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อการดำรงชีวิตไปวันต่อวัน จนทำให้ผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ไร้การศึกษาขาดความรู้ในด้านต่าง ๆ จนนำมาสู่การมีความเข้าใจที่บิดเบือนผิดพลาดมีการใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล เมื่อเป็นดังนั้นการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ก็อาจนำมาสู่ความวุ่นวายและความเสียหายต่อระบบการเมืองได้ในที่สุด และลักษณะของกลุ่มผู้ใช้แรงงานนี้ยังง่ายต่อการปลุกปั่น ยุยงจากผู้ไม่ประสงค์ดี โดยต้องการใช้กลุ่มผู้ใช้แรงงานนี้เป็นเครื่องมือทางการเมือง เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานยังขาดความรู้ในการนำสิ่งต่าง ๆ มาวินิจฉัยเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง เป็นเหตุให้การปลุกกระดมผู้ใช้แรงงานไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้องเป็นไปอย่างง่ายดายน

8 Robert E. Dowes & John A. Hugher, Political Sociology (London : John Wiley & Sons 1972), P. 378

จะเห็นได้ว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมารัฐได้พยายามจะจำกัดบทบาทและทอนกำลังของผู้ใช้แรงงานอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการสั่งเลิกสหภาพแรงงานทั้งหมดด้วยข้ออ้างที่ว่า "โดยที่พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2499 มีบทบัญญัติไม่เหมาะสมเป็นภัยร้ายแรงแก่การดำเนินงานเศรษฐกิจเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ"⁹ ในปีพ.ศ. 2501 และการก่อรัฐประหารเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ก็ได้มีการปราบปรามขบวนการแรงงาน โดยกิจกรรมการเรียกร้องให้เป็นไปตามกรอบของรัฐบาล สิทธิการนัดหยุดงานถูกริบภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าว สภาแรงงานมีหน้าที่เพียงจัดการศึกษาเท่านั้น¹⁰ ในส่วนของความพยายามทอนกำลังของผู้ใช้แรงงานของกลุ่มรัฐวิสาหกิจก็มีอยู่ตลอดเวลา เช่น หลังการรัฐประหาร 6 ตุลาคม 2519 คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ตีความว่าให้รัฐวิสาหกิจอยู่นอกการคุ้มครองของกฎหมายแรงงาน¹¹ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้ประกอบการมีความเกรงกลัวต่อกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่จะมาขึ้นทอนอำนาจของกลุ่มตนหรืออาจเป็นเพราะว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงานเองยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติอย่างถูกต้อง จนทำให้มีการกระทำที่ผิดพลาด ขาดความถูกต้องเหมาะสม จึงเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการใช้เป็นข้ออ้างในการจำกัดบทบาทของผู้ใช้แรงงานอยู่ตลอดเวลา

จะสังเกตได้ว่าขบวนการแรงงานไทยที่เกิดขึ้นอีกครั้งในปี ค.ศ. 2515 ที่ได้มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2515 ได้ให้สิทธิในการรวมกลุ่มเป็นสหภาพแรงงานอีกครั้งหนึ่งหลังจากถูกจำกัดสิทธิมาเป็นเวลา 15 ปี นับตั้งแต่มีการปฏิวัติในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในปี พ.ศ. 2501 มาในปัจจุบันนี้ขบวนการแรงงานก็ได้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานต่าง ๆ รวมถึงสมาพันธ์และสภาองค์กรลูกจ้างต่าง ๆ นั้น ก็ยังมีการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรลูกจ้างเป็นไปอย่างช้ามาก เนื่องจากลักษณะผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะชีวิตแบบไทย ๆ คือ รักสงบไม่สนใจการเมือง สนใจการทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องไปวันหนึ่ง ๆ และผู้ใช้แรงงานไทยยังมีความคาบเกี่ยวระหว่างการเป็นชาวชนบทที่เป็นเกษตรกรและแรงงานทางอุตสาหกรรมอยู่มาก

9 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 19 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2501 .

10 พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ 2518 มาตรา 120 .

11 แล ดิลกวิทยรัตน์ "พัฒนาการของขบวนการสหภาพแรงงาน พ.ศ. 2501 - ปัจจุบัน" ในคำบรรยายวิชาแรงงานสัมพันธ์ จุฑา มนัสไพบุลย์ (บรรณาธิการ) (โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529), หน้า 23 .

ดังที่ ผาสุก พงษ์ไพจิตร เคยสำรวจไว้ว่า คนงานส่วนใหญ่มีพื้นฐานจากการเป็นชาวนา ชาวนา และเป็นคนงานประเภทชั่วคราว จึงยังไม่คุ้นเคยกับการรวมกลุ่มในรูปของสมาคม ซึ่งมีความยุ่งยาก ซับซ้อนในการบริหารงาน ทำให้ไม่สนใจต่อการเป็นสมาชิกสมาคมลูกจ้าง หรืออาจเป็นสมาชิกแต่ก็ ไม่ได้ร่วมกิจกรรมอะไรมากนัก¹² ด้วยเหตุนี้ขบวนการแรงงานจึงขาดความเข้มแข็งในการต่อสู้ เรียกร้องผลประโยชน์ต่าง ๆ อย่างมาก ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนผู้ใช้แรงงานอยู่อย่างมากมายน แต่ถ้า ขาดการจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรแล้ว จะขาดอิทธิพลในการเรียกร้องในที่สุด ดังนั้นการจัดตั้งองค์กร แรงงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาขบวนการแรงงานโดยจะต้องสร้างระบบสหภาพที่เข้มแข็ง แต่การสร้างระบบสหภาพให้เข้มแข็งยังไม่เป็นการเพียงพอในการต่อสู้เรียกร้อง เนื่องจาก ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่มีแรงงานอยู่อย่างเหลือเฟือ นายจ้างไม่จ้างคนงาน ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นพวกไร้ฝีมือ เว้นแต่กลุ่มลูกจ้างพวกช่างฝีมือซึ่งเป็นแรงงานที่ขาดแคลน และพวกลูกจ้าง รัฐวิสาหกิจที่มีอิทธิพลบังคับรัฐบาลได้¹³ เห็นได้ว่าการพัฒนาความรู้ของลูกจ้างในด้านต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นไม่ว่าจะเป็นในด้านของวิชาชีพ ตลอดจนความรู้ในแนวทางการปฏิบัติในการ เรียกร้องอย่างมีประสิทธิภาพของผู้ใช้แรงงาน โดยเมื่อผู้ใช้แรงงานได้มีความรู้ในระดับที่เหมาะสม แล้ว ผู้ใช้แรงงานก็จะได้ใช้ความรอบรู้นั้นมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และชัดเจนบนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล

กระบวนการในการที่จะได้มาซึ่งข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจนั้นเกิดมาจากการส่ง ผ่านข่าวสารต่าง ๆ โดยอาศัยตัวกระทำการ (Agent) หรือสื่อที่จะเป็นช่องทางในการได้รับ ข่าวสารโดยจะเป็นลักษณะการติดต่อสื่อสารต่อกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ก็มีช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นทางสมาชิกใน ครอบครัว, เพื่อนสมาชิกสหภาพ, สื่อมวลชน, ตลอดจนการศึกษาอบรม ฯลฯ แต่จะเห็นได้ว่า ข่าวสารต่าง ๆ ถึงแม้จะมีตัวกระทำการในการส่งข่าวสารมายังผู้ใช้แรงงานเหล่านั้นอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าข่าวสารต่าง ๆ นั้นจะได้รับการรับรู้จากผู้ใช้แรงงานทั้งหมดไม่ เนื่องจากข่าวสารมีจำนวนมาก ดังนั้น ผู้ใช้แรงงานก็จะเลือกรับข่าวสารในบางเรื่องจากตัวกระทำการบางอย่างที่ผู้ใช้แรงงานให้ความเชื่อถือและรับฟังเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองการที่จะพัฒนาความรู้ ของกลุ่มผู้ใช้แรงงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น เราควรจะต้องรู้และเข้าใจก่อนว่า ผู้ใช้แรงงาน

12 อภิชาติ สรสิริ, อ้างแล้ว หน้า 179 .

13 เรื่องเดียวกัน, หน้า 180 .

นั้นมีความสนใจที่จะรับรู้ข่าวสารประเภทใด และช่องทางของข่าวสารที่ผู้ใช้แรงงานให้ความสนใจนั้นมาจากสื่อประเภทใดถ้าเราสามารถรู้ถึงตัวกระทำหรือสื่อใดที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารของผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนความสามารถหรือประสิทธิภาพของสื่อใดที่จะสามารถโน้มน้าว ชักจูงให้ผู้ใช้แรงงานคล้อยตามและเชื่อฟังได้นั้นก็จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลุ่มผู้ใช้แรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงานนั้น ส่วนใหญ่มักจะเป็นผลงานในเรื่องของ การแรงงานสัมพันธ์,¹⁴ ปัญหาแรงงาน¹⁵ ตลอดจนปัญหาทางด้านการคุ้มครอง

14 ผลงานการวิจัยทางด้านการแรงงานสัมพันธ์ เช่น ผลงานการวิจัยของอุดมศรี จิรวิชัย, "การแรงงานสัมพันธ์ ศึกษาเฉพาะกรณีความสัมพันธ์นายจ้างกับลูกจ้างที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522) ญาคินี เจือศิริภักดี, "ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงานของกรมแรงงาน." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพาณิชย์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523) สมพล ศรีวราทิพย์, "ปัญหาแรงงานสัมพันธ์ของกิจการขนาดกลางในอุตสาหกรรมสิ่งทอถักในเขตกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพาณิชย์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) และเพ็ญใจ ธรรมสุจริต, "บทบาทของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ในการระงับข้อพิพาทแรงงานของไทย." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521) เป็นต้น

15 ผลงานการวิจัยทางด้านปัญหากำลังแรงงาน เช่น ไนศาล นฤดิพร, "บทบาทของรัฐในการสร้างงาน (เฉพาะภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทย)." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), วิชชุดา ลีพัฒน์วิทย์, "สภาพการทำงานของลูกจ้างหญิงในงานก่อสร้างเขตกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520), สมคิด พลศรี, "การใช้แรงงานสตรีในสถานบริการกับการพัฒนากำลังคน (ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงาน อาบ อบ นวด ในสถานบริการ)." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), วิโรจน์ เจียรนันทรักษ์ "ผลกระทบของค่าจ้างขั้นต่ำต่อภาวะการว่างงานของแรงงานหญิง." (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), เป็นต้น

แรงงาน¹⁶ สวัสดิการแรงงาน¹⁷ สหภาพแรงงาน¹⁸

16 ผลงานการวิจัยทางการคุ้มครองแรงงาน เช่น ร.ท. ประทีป คลังทอง, "ค่าทดแทนของลูกจ้างที่ประสบอันตรายในการทำงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีการบริหารงานของกรมแรงงานในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2510), พงศ์โชติมี ไทรงาม "ลักษณะการบริหารงานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของไทย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523) และนาง ทองสมบูรณ์, "การตรวจแรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีการบริหารงานของกรมแรงงานในจังหวัดพระนครและธนบุรี", (วิทยานิพนธ์ ปริญญาพัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ 2514), เป็นต้น

17 ผลงานการวิจัยทางด้านสวัสดิการแรงงาน เช่น กรรณิการ์ อติรัตน์, "ค่าจ้างแรงงานและสวัสดิการในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), ภาวดี เกษมทรัพย์, "การจ่ายค่าชดเชย : ศึกษาในหลักการ กระบวนและการปฏิบัติการทางสังคมสงเคราะห์," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), เป็นต้น

18 ผลงานการวิจัยทางด้านสหภาพแรงงาน เช่น สุภาพร จันท์จำเริญ, "บทบาทของสหภาพแรงงานในการให้การศึกษาแก่ลูกจ้าง : ศึกษาเฉพาะสหภาพแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), นฤมล พูนทรัพย์, "บทบาทของสหภาพแรงงานในการให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิก," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523), สุนิสา วัชรพงษ์, "บทบาทของสหภาพแรงงานกลุ่มรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาพาณิชย์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), อำนวย เขมะอุดม, "ทัศนคติของนายจ้างที่มีต่อสหภาพแรงงานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), ทศนีย์ สุวรรณศิลป์, "การก่อตัวและบทบาททางการเมืองของสหภาพแรงงานในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีสหภาพแรงงานการไฟฟ้านครหลวงระหว่างปี 2515 - 2519" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), เป็นต้น

ปัญหาทางด้านกฎหมาย¹⁹ และปัญหาทั่วไป ๆ เกี่ยวกับแรงงาน²⁰

19 ผลงานการวิจัยทางด้านปัญหาแรงงานที่เกี่ยวกับกฎหมาย เช่น อนันต์ ชุมวิสูตร, "การกระทำอันไม่เป็นธรรมตามกฎหมายแรงงาน" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), วิชัย เอื้ออังกษากุล, "อำนาจบังคับบัญชาของ นายจ้าง" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523), สุดาศิริ มีทวนันท์, "เงินทดแทนในกฎหมายแรงงาน" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), และธีระ หงส์เจริญ, "ค่าจ้างตามกฎหมาย แรงงาน" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), เป็นต้น

20 สำหรับผลงานทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับแรงงาน เช่น เอกศักดิ์ เจษฎาอภิบาล, "สภาพความต้องการของผู้ใช้แรงงานต่องานสังคมสงเคราะห์" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521) ร.ต. อภิชาติ สรสิริ, "บทบาทของกรมกรในฐานกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), สุปราณี กงทอง, "องค์การแรงงานระหว่างประเทศกับการพัฒนาการบริหารแรงงานในประเทศไทย : ศึกษาความร่วมมือทางวิชาการ" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), สุนทรีย์ ชื่นภักดี, "การบริหารแรงงานในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517), อัจฉรา ลุประสงค์, "บริการจัดหางานของรัฐ : ศึกษาถึงวิธีการทางสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้หางานทำ" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) และเดชา ฉายะพงศ์, "แรงงานบังคับภายใต้ศักดินาไทย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), เป็นต้น .

สำหรับผลงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้ทางการเมืองของผู้ใช้แรงงานโดยตรงนั้น
 ยังไม่มีแต่จะเป็นผลงานการวิจัยที่ใกล้เคียงเท่านั้น คือเป็นผลงานการวิจัยถึงทัศนคติทางการเมือง
 ของกรรมกรผู้ใช้แรงงาน

ผลงานการวิจัยเหล่านี้ได้แก่ ผลงานการวิจัยของ บุญฤทธิ แสนพาน²¹ ที่ทำการศึกษา
 วิจัยทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานไทย ซึ่งได้ศึกษาวิเคราะห์จากพื้นฐานความเชื่อ
 ที่ว่ากลุ่มลูกจ้างคนงานเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่งในสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเมืองการปกครองอยู่
 เสมอ และเป็นส่วนหลักเลื่องมิได้ จึงได้ตั้งประเด็นปัญหาการศึกษาไว้ว่า กลุ่มคนเหล่านี้มีความรู้สึก
 นึกคิดอย่างไรบ้างต่อการเมืองการปกครอง เพราะความคิดเห็นนี้ย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือ
 บทบาทของกลุ่มคนงานทางด้านการเมือง การปกครอง ในแง่ของ "ประชาธิปไตย" กับ "อำนาจ
 นิยม" โดยได้ศึกษาจากกลุ่มผู้นำสหภาพแรงงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ก) ผู้นำสหภาพแรงงานที่มีระดับอายุต่างกัน ไม่มีความแตกต่างทางด้านทัศนคติ
 ทางการเมือง

ข) ผู้นำสหภาพแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำมีทัศนคติทางการเมืองส่งเสริมอำนาจ
 นิยมมากกว่าผู้นำสหภาพแรงงานที่มีระดับการศึกษาสูง และผู้นำที่ระดับการศึกษาสูงจะมีทัศนคติ
 ส่งเสริมประชาธิปไตยมากกว่าและโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติ
 ที่จัดอยู่ในระดับเป็นประชาธิปไตย และผู้นำสหภาพแรงงานที่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรทาง
 การเมือง การปกครอง ก็ยังมีทัศนคติที่ส่งเสริมประชาธิปไตย

ค) ผู้นำสหภาพแรงงานที่เป็นลูกจ้างใช้แรงงานหนักจะมีทัศนคติส่งเสริมอำนาจนิยม
 มากกว่าผู้ที่ทำงานใช้แรงงานเบา และส่งเสริมประชาธิปไตยน้อยกว่าด้วย และยังมีตำแหน่งการงาน
 สูง เช่น ผู้บริหารหรือนักวิชาการยิ่งมีทัศนคติส่งเสริมประชาธิปไตยมาก

21 บุญฤทธิ แสนพาน, "ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานไทย"
 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 พ.ศ. 2524).

จะเห็นได้ว่า การศึกษาของบุญฤทธิ เป็นลักษณะการศึกษาในเรื่องของทัศนคติของผู้นำ สหภาพแรงงาน ซึ่งเป็นเรื่องความคิดเห็นของผู้นำสหภาพแรงงานแต่ละคนนั้นมีลักษณะความคิดเห็น เป็นแบบใดที่จะนำไปสู่การแสดงผลกรรมในลักษณะต่าง ๆ ในที่สุด โดยบุญฤทธิ แส่นพาน ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ เป็นตัวแบ่งที่สำคัญ

ส่วนงานศึกษาวิจัยของ พี่ระ ชัยชาญ²² เป็นการศึกษาเรื่องความคิดเห็นทางการเมือง ของคนงานไทยที่ไปทำงานในตะวันออกกลาง โดยมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ความคิดเห็นทางการเมือง ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพ ทางสังคม รวมทั้งประสบการณ์การเรียนรู้เป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะความคิดเห็นดังกล่าวจะนำไปสู่การ แสดงพฤติกรรมทางการเมืองที่ต่างกัน โดยได้ศึกษาจากคนงานไทยที่ไปทำงานในประเทศตะวันออก กลางมาแล้ว ซึ่งสรุปผลการวิจัยออกมาได้ว่า

- 1) ประสบการณ์การทำงานของคนงานมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และความโน้มเอียงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย
- 2) ฐานะเศรษฐกิจของคนงานมีอิทธิพลต่อความแตกต่างในระดับความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองอย่างค่อนข้างชัดเจน แต่มีความสัมพันธ์กับความไว้วางใจทางการเมืองและความแตกต่างในความโน้มเอียงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยมาก
- 3) สถานภาพทางสังคมของคนงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และความโน้มเอียงในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยมาก

22 พี่ระ ชัยชาญ "ความคิดเห็นทางการเมืองของคนงานไทยที่ไปทำงานใน ตะวันออกกลาง"(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2528).

ลักษณะการศึกษาของ นีระ เป็นการศึกษาในเรื่องปัจจัยทางด้านประสบการณ์, ฐานะทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อความรู้, ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมทางการเมืองของคนงานเท่านั้น

ส่วนผลงานการศึกษาวิจัยของ ดร. ลิขิต ธีระเวคิน²³ ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องทัศนคติทางการเมืองของคนงานในภาคอุตสาหกรรม (The Political Profile of the Industrial Workers) โดยจะศึกษาในเรื่องของความโน้มเอียงในทางการรับรู้, ความโน้มเอียงเกี่ยวกับความรู้สึกและความโน้มเอียงในการประเมินค่าของกรรมกร โดยในเรื่องความโน้มเอียงทางการรับรู้จะศึกษาถึงความรู้ของผู้ใช้แรงงานที่มีต่อรัฐบาลและฝ่ายบริหาร ส่วนความโน้มเอียงในความรู้สึกจะศึกษาโดยตามความคิดเกี่ยวกับนักรบการเมืองและระบบประชาธิปไตยในสายตาของกรรมกรและในความโน้มเอียงด้านการประเมินค่า จะดูถึงด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการรณรงค์ เรียกร้อง ต่อผู้ต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น มีความสำคัญจำเป็นอย่างไรแค่ไหน ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ว่า

- 1) คนงานที่เป็นสมาชิกสหภาพ มีแนวโน้มที่จะได้รับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าคนงานที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ
- 2) คนงานที่เป็นสมาชิกสหภาพ มีการวิพากษ์วิจารณ์ระบบการเมืองและนักรบการเมืองมาก และต้องการรัฐบาลแบบเผด็จการสูง
- 3) คนงานที่เป็นสมาชิกสหภาพมีความตั้งใจในการที่จะเข้าร่วมเดินขบวนประท้วงต่อต้านความไม่ยุติธรรมของนโยบายของรัฐบาล และมีความกระตือรือร้นในการออกเสียงเลือกตั้ง

23 Liqhit Dhiravagin, The Political Profile of Industrial Workers; (The Research Faculty of Political Science, Thammasat University, 1986)

4) เมื่อได้ใช้ตัวแปรในด้านภูมิหลังทางอายุ, เพศ, ศาสนา, การศึกษา และ รายได้แล้ว จะเห็นว่ามี ความเกี่ยวข้องต่อทัศนคติทางการเมืองของกรรมกร

5) ในด้านของผู้นำสหภาพนั้น การพิจารณาตัวผู้นำขึ้นอยู่กับความสามารถในการ แก้ปัญหามากกว่าที่จะคำนึงถึงเรื่องอาวุโส, เพศ, สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ในการศึกษาวิจัยของ ลิซิด ซีระเวคิน เกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองของกรรมกรใน ภาคอุตสาหกรรมนี้ มักจะเน้นศึกษาโดยให้ความสำคัญกับตัวแปรในด้านของการเป็นสมาชิกสหภาพ แรงงานและการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรวมถึงปัจจัยในด้านอายุ, เพศ, ภูมิภาค, การศึกษา, รายได้ที่จะมีผลกระทบต่อทัศนคติทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน

จะเห็นได้ว่า การศึกษาวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นการศึกษาในเรื่องทัศนคติความคิด เห็นทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนผู้นำสหภาพแรงงาน โดยใช้ตัวแปรในด้านภูมิหลังทาง อายุ, เพศ, ภูมิภาค, การศึกษา, รายได้ ตลอดจนการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานหรือไม่เป็น สมาชิกเป็นหลักเท่านั้น แต่จะเห็นได้ว่ายังไม่ได้มีการศึกษาถึงลักษณะของระดับความรู้ของผู้ใช้ แรงงานอย่างละเอียดละเอียดว่าเป็นเช่นไร ซึ่งความรู้จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะนำไปสู่แนวทาง ของความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนทัศนคติที่ถูกต้องประกอบกับยังไม่มีผู้ใดได้ให้ความสำคัญในการ ศึกษาปัจจัยในด้านตัวกระทำในการป้อนข่าวสารความรู้ไปสู่กรรมกรเลยว่า มีตัวกระทำใด ที่มีอิทธิพลต่อความรู้ของกรรมกรซึ่งจะนำมาเป็นประโยชน์อย่างมากในการหาแนวทางในการ พัฒนาผู้ใช้แรงงานไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

นอกจากเหตุผลเบื้องต้นที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อหา คำตอบในปัญหาของการวิจัยได้ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพความรู้ ความสนใจในข่าวสารทางการเมืองในแง่มุม ต่าง ๆ โดยดูว่าผู้ใช้แรงงานจะมีความรู้ ความสนใจในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และ จะมีอิทธิพลอย่างไรต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงานไทย

2. เพื่อศึกษาถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อความรับรู้ ความสนใจในข่าวสารทางการเมืองของผู้ใช้แรงงานไทย ตลอดจนความเชื่อถือของผู้ใช้แรงงานในการเลือกรับข่าวสารจากสื่อประเภทใด

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ใช้แรงงานจะมีความรับรู้ ความสนใจในข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตนเองอย่างใกล้ชิดมากกว่าเรื่องที่ห่างไกลตัว (เช่น มีความสนใจในปัญหาการเรียกร้องค่าแรงมากกว่าเรื่อง การเลือกตั้ง)
2. ปริมาณของข่าวสารที่ได้จากสื่อมวลชนจะสูงกว่าข่าวสารที่ได้จากสื่อระหว่างบุคคล
3. ข่าวสารที่ได้จากการสื่อสารมวลชนเป็นเพียงข่าวสารที่ให้ข้อมูลทั่ว ๆ ไปผิดกับลักษณะของข่าวสารที่ได้จากการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เป็นทั้งข้อมูล และยังมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ใช้แรงงานด้วย
4. ความเชื่อถือหรือความศรัทธาในข่าวสารที่ได้จากสื่อบุคคลโดยเฉพาะผู้นำแรงงานนั้นจะมีอยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น ถ้าเมื่อถึงระดับของการชักนำให้มีการปฏิบัติตามแล้วนั้น จะขึ้นอยู่กับว่าเรื่องนั้น ๆ ผู้ใช้แรงงานมีผลประโยชน์อยู่ด้วยหรือไม่ ถ้าผู้ใช้แรงงานมีผลประโยชน์ร่วมอยู่ด้วยก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจตามคำชี้แนะของผู้นำแรงงาน
5. ภูมิหลังของผู้ใช้แรงงาน เช่น องค์กรที่สังกัด, เพศ, อายุ, การศึกษา, สถานภาพสมรส, รายได้, การเป็นสมาชิกสหภาพ, ตลอดจนอายุการทำงาน น่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ความสนใจในข่าวสารการเปิดรับข่าวสาร รวมไปถึงความเชื่อถือหรือศรัทธาในสื่อต่าง ๆ ด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

(1) เพื่อทราบถึงความรู้ ความสนใจในข่าวสารในด้านต่าง ๆ ของผู้ใช้แรงงานไทย ที่สังกัดอยู่ในองค์กรรัฐวิสาหกิจประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทมากกว่าผู้ใช้แรงงานที่ขาดการจัดตั้งองค์กรว่าจะมีความรู้ความสนใจในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

(2) เพื่อทราบถึงอิทธิพลความสำคัญของสื่อ หรือตัวกระทำการ (Agent) ใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งคาดว่าผลของการวิจัยในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มผู้ใช้แรงงานต่อไป

การเสนอบทวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเรื่องนี้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ มีความสัมพันธ์ติดต่อกันตามลำดับครอบคลุมสาระต่าง ๆ อย่างครบถ้วน และสะดวกแก่การทำความเข้าใจ ผู้เขียนจึงได้แบ่งการวิจัยออกเป็นบทต่าง ๆ ดังนี้

บทที่ 1. บทนำ เป็นการกล่าวถึงข้อความโดยทั่ว ๆ ไป โดยมุ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ of เรื่องที่จะศึกษา ความมุ่งหมายในการศึกษาสมมุติฐาน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา และการเสนอบทวิจัย เพื่อให้ทราบถึงระเบียบวิธีวิจัยโดยทั่วไป

บทที่ 2. ว่าด้วยทฤษฎีและแนวคิดของการสื่อสาร ความหมายวัตถุประสงค์ ความสำคัญของการสื่อสาร ประเภทของการสื่อสาร และผลการวิจัยที่ผ่านมา

บทที่ 3. ว่าด้วยวิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ตัวแปร และการนิยามตัวแปร การสร้างเครื่องมือในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และการนิยามศัพท์ที่สำคัญ

บทที่ 4. เป็นเรื่องของข่าวสาร ความรู้ ความสนใจในข่าวสารประเภทต่าง ๆ รวมถึงการติดตามรับฟังข่าวสาร แหล่งสารกับการเสนอข่าวสาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความสนใจ และการเปิดรับข่าวสารด้านต่าง ๆ

บทที่ 5. เป็นเรื่องของอิทธิพลและความน่าเชื่อถือของสื่อในการเสนอข่าวสาร
ความศรัทธาต่อองค์กรและผู้นำแรงงาน รวมไปถึงอิทธิพลของผู้นำต่อการชักนำ

บทที่ 6. ความคิดเห็นทางการเมืองของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ในด้านของความรู้
ความเข้าใจทางการเมือง ความรู้สึกต่อการเมือง และความโน้มเอียงของพฤติกรรมทางการเมือง

บทที่ 7. ว่าด้วยข้อสรุปและข้อเสนอแนะในผลของการวิจัย